

منابع داده‌ها و تحلیل

در این نوشتار با بهره‌گیری از داده‌های آماری تجارت خارجی بین دو کشور ایران و افغانستان، به فهرستی پیشنهادی از مهم‌ترین کالاهایی پرداخته شد که ظرفیت افزایش حجم تجارت خارجی را دارند. داده‌های استفاده شده در این گزارش از دو منبع OEC [۱] و Trade Map گردآوری و به صورت جداگانه برای هر کالا تحلیل و تفسیر شده‌اند. با وجود تفاوت ارقام در هر یک از مراجع، عموماً تحلیل و تفسیر مشترکی از هر کدام استخراج شده است.

در هر یک از کالاهای پیشنهادی برای سهولت انتقال و تکیه بر تحلیل‌های بلندمدت، از نمودارها و جدولی استفاده شده است که روندهای ۱۰ یا حتی ۲۰ ساله را نمایش می‌دهند. علاوه بر این، برخی از کالاها برای تجارت خارجی بین دو کشور دارای ملاحظات بود که در بخش سوم تحلیل هر کالا بدان اضافه شده است. در نهایت پیشنهاد ۵ کالا برای صادرات به افغانستان و ۵ کالا برای واردات از این کشور به ایران، حاصل این پژوهش کمی است.

۱. کالاهای دارای پتانسیل واردات از افغانستان

۱.۱. طلا (۷۱۰۸۱۲) [۲]

براساس داده‌های سایت OEC، مهم‌ترین صادرات افغانستان در سال ۲۰۲۰ طلا بوده است. داده‌های سایت Trade Map در سال ۲۰۲۰ این واقعیت را اثبات می‌کند؛ اما این سایت برای سال‌های قبل از ۲۰۲۰ عدد صفر را نشان می‌دهد. براساس داده‌های سایت OEC مهم‌ترین کشورهای واردکننده از افغانستان در سال ۲۰۱۹ پاکستان (۳۰۰) و هند (۴۱۰) بوده‌اند؛ اما در سال ۲۰۲۰ امارات (۵۷۲)، هند (۵۰۰) و پاکستان (۴۹۲)، در صدر واردکنندگان قرار گرفته‌اند. علت در صدر قرار گرفتن امارات، واردات طلا از افغانستان بوده است.

جدول ۱: صادرات و واردات افغانستان (میلیارد دلار)

۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	
۷,۷۹	۷,۴۰	۶,۷۷	۸,۷۲	۳۰,۸۵*	واردات افغانستان (TM)
۰,۸۳۱	۰,۸۷۵	۰,۸۶۳	۱,۸۲۲	۱,۴۷۶	صادرات افغانستان (TM)
۱۴,۱	۱۳,۴	۱۱,۱	۶,۹	-	واردات افغانستان (OEC)
۱,۲۴	۱,۲۹	۲,۵	۱,۷۶	-	صادرات افغانستان (OEC)

در سال ۲۰۲۰ افغانستان ۵۴۲ میلیون دلار طلا صادر کرده است. [۴] مقصد اصلی این کالا به ترتیب کشورهای امارات (۵۴۰)، ترکیه (۱,۷) و کانادا (ناچیز) بوده است. جدول و نمودار زیر صادرات و واردات طلای افغانستان را در سال‌های اخیر نشان می‌دهد.

۷
* Mirror Data یا
داده‌های انعکاسی در این
گزارش با رنگ سبز
نمایش داده خواهد شد.

موسسه استراتیگ

۱۵۳ • شماره سوم • اسفند ۱۴۰۱